

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 277/2018 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Janne Häyrynen, valtiovarainministeriö
- markkinavalvoja Anu Ranta, Finanssivalvonta
- hallituksen puheenjohtaja Tero Weckroth, Invesdor Oy
- asiantuntija Santeri Suominen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- johtaja Mari Pekonen-Ranta, Finanssiala ry
- jaostopäällikkö Vesa Sainio, FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
- puheenjohtaja Lasse Vuola, Joukkorahoitusyhdistys ry
- lakimies Antti Turunen, Keskuskauppakamari
- toimitusjohtaja Tuomo Katajamäki, Osakesäästäjien Keskusliitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Suomen Pörssisäätiö
- Suomen Asianajajaliitto
- Suomen Yrittäjät ry
- professori Matti Turtiainen

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sijoituspalvelulakia, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, arvopaperimarkkinalakia sekä muutamaa muuta lakia. Ehdotuksilla tehtäisiin kyseisiin lakeihin lähinnä lakitekniisiä muutoksia, joita ei ehditty huomioimaan hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 151/2017 vp) eduskuntakäsittelyn yhteydessä. Kyseisellä hallituksen esityksellä pantiin täytäntöön rahoitusvä-

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

lineiden markkinoista annettu EU-asetus ja direktiivi (MiFID II). Kyseiset lait tulivat voimaan 3 päivänä tammikuuta 2018.

Sijoituspalvelulakiin ehdotetaan uutta säännöstä kolmansien maiden yritysten oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa sivuliikettä perustamatta. Kansallisen toimiluvan perusteella sijoituspalvelua tarjoaville henkilöille asetettavia vaatimuksia vahvistettaisiin erityisesti sijoittajansuojan osalta. Sijoituspalvelua tarjoaville rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastojen hoitajille ehdotetaan lisättäväksi velvoite noudattaa kaupparaportointisäännöksiä.

Arvopaperimarkkinalain julkista ostotarjousta ja tarjousvelvollisuutta koskevaan lukuun ehdotetaan kahta uutta säännöstä liittyen Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuteen sekä äänioikeuden käytön kieltämistä koskevaan valvontavaltuuteen.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotetun sääntelyn arvioinnin lähtökohdat. Hallituksen esityksen mukaiset lainsäädännön muutosehdotukset perustuvat pääosin rahoitusvälineiden markkinat -direktiiviin (MiFID II -direktiivi) ja rahoitusvälineiden markkinat -asetukseen (MiFIR). Ehdotetun sääntelyn tavoitteena on tehdä lainsäädäntöön teknisiä tarkistuksia talousvaliokunnan aikaisemmassa mietinnössään (TaVM 22/2017 vp — HE 151/2017 vp) edellyttämällä tavalla. Näiden korjausten lisäksi esitetään valvontaviranomaisen valtuuksia vahvistettavaksi sekä tehtäväksi muutoksia, joilla pyritään varmistamaan eräiden rahoitusmarkkinoiden kannalta merkittävien toimintojen häiriötön jatkuminen siinäkin tapauksessa, että Ison-Britannian ja EU:n välillä ei pystyttäisi saavuttamaan sopimusta unionista eroamiseksi.

Talousvaliokunta on arvioinut ehdotettua sääntelyä sijoittajansuojan turvaamiseen pyrkivän velvoitteiden ja rajoitusten säätämisen ja toisaalta markkinoiden vapaan toiminnan sallimisen välisen tasapainon tavoittelun näkökulmasta. Raskas sääntely, jolla pyritään turvaamaan kansalaisten luottamusta rahoitusmarkkinoihin, voi johtaa korkeiksi koettuihin hintoihin tai muodostua liiallisen korkeaksi alalle tulon kynnykseksi. Vastaavasti liian kevyt sääntely voi johtaa sijoittajien luottamusta vähentäviin lieveilmiöihin. Mikäli muutoin vahvasti säännellylle sektorille luodaan kevyemmin säänneltyjä osa-alueita, on odotettavissa, että markkinat muokkaavat toimintojaan siten, että ne voivat hyödyntää säädettyjä helpotuksia. Talousvaliokunta korostaa, että sijoittajansuojan ei tule olla keskeisiltä elementeiltään riippuvainen siitä, minkälaisen juridisen muodon rahoitustuotetta tai -palvelua tarjoava taho on valinnut toimintansa harjoittamiseen.

Pääomamarkkinaunionin hyötyjen saavuttaminen rakentuu jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen yhdenmukaisuudelle. Koska jäsenvaltioiden sääntelyratkaisut ja markkinaolosuhteet ovat olleet lähtökohdiltaan hyvin heterogeeniset, on sisämarkkinoita pyritty yhtenäistämään sekä suoraan sovellettavilla asetuksilla että minimiharmonisoinnilla, mikä on johtanut kansallisten erityispiirteiden säilymiseen yhdenmukaistettujen säännösten rinnalla jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä. Tämä on osaltaan vaikuttanut kansallisen ja ylikansallisen sääntelyn muodostumiseen varsin

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

monikerroksiseksi ja vaikeasti hahmotettavissa olevia keskinäisiä riippuvuussuhteita sisältäväksi.

Finanssivalvonnan valtuudet. Hallituksen esityksessä ehdotetaan valvontaviranomaisen valtuuksia vahvistettaviksi lisäämällä arvopaperimarkkinalain 11 lukuun säännös, jossa Finanssivalvonnalle annetaan oikeus antaa tarkempia määräyksiä kyseisen luvun 23 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 24 §:n 3 momentissa tarkoitetuista erityisistä syistä poiketa näissä säännöksissä tarkoitettusta hinnasta sekä perusteista, joilla tarjousvastikkeen vähimmäismäärä määritetään näissä tilanteissa.

Lisäksi saman lain 17 lukuun ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Finanssivalvonnalla olisi oikeus kieltää osakkeenomistajaa käyttämästä äänivaltaa ja olemasta edustettuna kohdeyhtiön yhtiökokouksessa, jos tämä on rikkonut erikseen määriteltyjä, pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvoitteitaan. Voimassa olevan sääntelyn mukaan tarjousvelvollisuuden laiminlyönti on sanktioitu seuraamusmaksun uhan alaiseksi.

Talousvaliokunta puoltaa ehdotettua sääntelyratkaisua huomauttaen, että sijoittajien ratkaisut kytkeytyvät olennaisesti käsityksiin markkinan luotettavuudesta. Valvojan läsnäolo ja sanktioiden riittävä vakavuus ovat edellytyksiä seuraamusjärjestelmän yleisestävälle vaikutukselle. On kuitenkin tilanteita, joissa seuraamusjärjestelmän on sisällettävä myös erityisestäviä elementtejä: sanktion on kohdistuttava rikkomukseen välittömästi ja konkreettisesti, koska yksittäinen sijoittaja ei hyödy välittömästi rikkomuksen tehneille tahoille osoitetuista rangaistuksista. Hinnanasetantaan ja äänioikeuden käyttöön liittyvät toimenpiteet vaikuttavat konkreettisesti ja välittömästi osakkeenomistajien oikeuksiin ja näin suojaavat vähemmistöomistajaa.

Brexit. Pankki- ja maksupalvelujen, rahastopalvelujen sekä vakuutus tuotteiden ja -palvelujen tarjoaminen Suomessa tai Suomeen edellyttää toimilupaa tai rekisteröintiä. Voimassa olevan EU-sääntelyn mukaan palveluntarjoaja voi kotivaltiossaan — joka on jäsenvaltio — myönnetyin toimiluvan perusteella tarjota palveluja toisessa ETA-valtiossa yksinkertaisella ilmoitusmenettelyllä. Tämän ns. europassin nojalla toimimisen oikeus ei kuitenkaan koske kolmansien maiden toimijoita. Valtion muuttuessa EU-jäsenestä kolmanneksi maaksi ei rahoitus- tai vakuutuspalvelujen tai -tuotteiden tarjoaminen EU-valtioihin olisi mahdollista enää ilman erillistä lupaa. Tällaisia lupamenettelyjä ei kuitenkaan voida aloittaa ennen kuin kyseinen valtio on virallisesti kolmas maa, jolloin muodostuu välitila, jossa europassin oikeusvaikutukset ovat lakanneet mutta uutta lupaa ei ole vielä käsitelty.

Hallituksen esityksen mukaan sellaiset palveluntarjoajat, jotka ovat tehneet kotivaltionsa EU-jäsenyyden aikana MiFID:n mukaisen palveluntarjontailmoituksen ja jotka hakevat Finanssivalvonnalta toimilupaa rajan yli tapahtuvaan palveluntarjontaan viimeistään päivänä, jolloin kyseisen valtion ero EU:sta tulee voimaan, voisivat jatkaa samojen palvelujen tarjoamista hyväksyttävälle vastapuolille ja ammattimaisille asiakkaille, kunnes Finanssivalvonta on saanut toimilupahakemuksen käsiteltyä.

Ehdotuksella pyritään varmistamaan, että palveluntarjoajien asiakkailta olisi mahdollisuus keskeytyksettä jatkaa asiakkuuttaan, jos palveluntarjoaja jättää asianmukaisesti toimilupahakemuksen. Säännöksellä tavoitellaan myös joustoa viranomaisen toimintojen järjestämiseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

Talousvaliokunta pitää ehdotettua ratkaisua kannatettavana katsoen, että ehdotettu sääntely voidaan ulottaa kolmansien maiden luottolaitoksiin, mutta vain sijoituspalvelujen ja sijoitustoiminnan sekä oheispalvelujen osalta. Varsinaista luottolaitostoimintaa tulee jatkossakin voida tarjota kolmannelta maasta ainoastaan sivuliikkeen välityksellä.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty argumentteja hallituksen esityksessä ehdotetun siirtymäajan pidentämiseksi. Talousvaliokunta pitää selvitettyinä, että toimilupahakemuksen jättämistä koskevan määräpäivän siirtäminen eteenpäin ei olisi ongelmattonta. Toimilupaprosessin ajan kyseinen kolmannen maan yritys noudattaisi ainoastaan kotimaansa lainsäädäntöä. Ajan pidetessä kasvaisi myös riski, ettei tuon valtion lainsäädäntö vastaisi enää EU:n ja Suomen lainsäädäntöä, ja sen myötä myös riski siitä, että kolmannen maan toimijoita kohdeltaisiin eri tavoin kuin kotimaisia tai muita ETA-toimijoita. Hallituksen esityksen mukaisella menettelyllä voitaneen päästä ripeästi tilanteeseen, jossa Finanssivalvonta saisi valvontavaltuudet kolmannen maan toimijoihin ja jossa näitä ei kohdeltaisi eri tavoin kuin EU-maiden toimijoita. Näin perustellen talousvaliokunta ei puolla hallituksen esityksen muuttamista tältä osin. Kolmannen maan yrityksiin sovellettavia säännöksiä koskevaan pykälään (1 luvun 7 §:n 3 momentti) tulee kuitenkin tehdä tekninen tarkistus yksityiskohtaisissa perusteluissa selvitettyllä tavalla.

Sääntelyn jatkokehittäminen. Talousvaliokunta on ehdotettua lainsäädäntöä arvioidessaan kiinnittänyt huomiota kysymykseen siitä, tulisiko keskeisimmät sijoittajansuojavaatimukset ulottaa myös sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen välityksessä sovellettaviksi ottaen huomioon sijoitusmuotoiseen joukkorahoitukseen liittyvä riskipitoisuus erityisesti ei-ammattimaisille asiakkaille sijoituskohteiden ollessa tyypillisesti pieniä kasvuvaiheessa olevia yhtiöitä, joilla on heikot jälkimarkkinat tai ei lainkaan jälkimarkkinoita. Talousvaliokunta toistaa aiemmin lausumansa, jonka mukaan sääntelyn tulisi olla mahdollisimman johdonmukaista ja yhdensuuntaista riippumatta siitä, mikä taho rahoitustuotetta tai palvelua tarjoaa. Sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen kevyempää sääntelyä puoltaa kuitenkin se, että EU:ssa valmistellaan uutta joukkorahoitusasetusta. EU-sääntelyn sisällön varmistuessa joukkorahoituslainsäädännön uudistamistarvetta voidaan arvioida laajemminkin ja samalla yhteensovittaa kansalliset säännökset EU-sääntelyn kanssa yhdensuuntaisiksi. Tuolloin kansallisesta laista on jo todennäköisesti kertynyt myös enemmän soveltamiskokemuksia. Talousvaliokunta ei näin ollen pidä kansallisen sääntelyn muuttamista tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena.

Talousvaliokunta toistaa aiemmissa mietinnöissään esille nostamansa huolen sijoittajien korvausrahastoa koskevan sääntelyn epäajanmukaisuudesta ja kiirehtii sitä koskevan lainsäädännön uudistamista.

Talousvaliokunta pitää nyt käsillä olevaa hallituksen esitystä pääomamarkkinoiden toimintaa edistävänä ja vakauttavana katsoen sen korjaavan sijoituspalvelutoiminnan sääntelyn epäselviä tai vaillinaisiksi osoittautuneita kohtia. Valiokunta pitää esitystä hyvin laadittuna puoltaen sen hyväksymistä valtaosin muuttamattomana. Esityksessä on kaiken kaikkiaan huomioitu hyvin talousvaliokunnan aikaisemmassa mietinnössä esiin tuodut huolet. Valiokunnan nyt ehdottamat muutokset ovat luonteeltaan pääasiallisesti teknisiä: eduskunta on hyväksynyt käsillä olevan hallituksen esityksen antamisen jälkeen muuta lainsäädäntöä, minkä vuoksi tähän lainsäädäntöön on tehtävä niitä vastaavia muutoksia.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta

2 luku. Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

1 §. Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on noussut esiin kysymys siitä, halutaanko sijoituspalveluiden tarjonta sallia myös henkilöyhtiölle. Valvonnan kannalta merkittävin haaste on tunnistettu sijoituspalvelulain 2 luvun 1 §:n 2 momentin ja erityisesti sen toisen ja kolmannen virkkeen poikkeuksissa täyden toimiluvan pääsääntöön: molemmat virkkeet sisältävät määreitä, joiden sisältöä ei ole avattu laissa tai sen esitöissä. Finanssivalvonnalle säädetty määräystenantovaltuus ei myöskään anna suuntaviivoja sille, millaisia määräysten kohteena olevat vaihtoehtoiset järjestelyt voisivat olla.

Talousvaliokunta muistuttaa, että voimassa olevan sääntelyn tavoite on monipuolistaa sijoituspalvelun tarjontaa ja lisätä kilpailua sekä riippumattoman sijoitusneuvonnan tarjoamisen mahdollisuutta. Merkityksellistä säännöksen arvioinnissa on myös, että Finanssivalvonnalla on käytössään laajat valvontavaltuudet myös kyseisten elinkeinonharjoittajien osalta. Säännöksessä tarkoin rajatun riippumattoman sijoitusneuvonnan harjoittamisen mahdollisuutta yksityisenä elinkeinonharjoittajana voidaan pitää perusoikeusmyönteisenä sääntelynä sen edistäessä elinkeinovapautta.

Talousvaliokunta tunnistaa kuitenkin asiantuntijoiden esittämän huolen ja ehdottaa sääntelyä muutettavaksi. Ehdotettua säännöstä täsmennettäisiin ja rajattaisiin siten, että se kohdistuisi vain lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun riippumattomaan sijoitusneuvontaan ja sen yhteydessä mahdollisesti toteutettavaan arvopaperinvälitykseen.

Säännöstä on tarpeen selkeyttää, koska 6 b luvun säännökset yrityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä eivät sellaisinaan suoraan sovellu säännöksessä tarkoitettuun rajattuun toimintaan. Tämän vuoksi kyseisellä henkilöllä olisi ehdotuksen mukaan oltava kyseiseen palvelun tarjoamiseen nähden oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla kyseisen henkilön toimesta varmistettaisiin 6 b luvun 1—3 §:n säännösten noudattaminen. Tällaisiin järjestelmiin tulisi esimerkiksi kuulua menettelytavat ja käytänteet, joissa huomioidaan kyseisen palvelun tarjoamisessa sovellettavat toimintaperiaatteet kyseisten, laissa säädettyjen velvollisuuksien hoitamiseksi. Kyseisissä järjestelmissä voitaisiin myös huomioida esimerkiksi se, miten toimintaperiaatteiden tehokkuutta ja riittävyttä säännöllisesti arvioidaan ja havaittuja puutteita korjataan. Momentissa ei enää ehdoteta säädettyjen sen nykyistä kolmatta virkettä vastaavasti henkilön hyvämaineisuudesta, tietämyksestä ja pätevyydestä, koska kyseisiin henkilöihin esitetään näiden vaatimusten osalta sovellettavan täyden toimiluvan sääntelykehikon velvoitteita.

6 §. Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus. Talousvaliokunta ehdottaa saman luvun 6 §:ää muutettavaksi siten, että Finanssivalvonnalle tulisi valtuus antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä sellaisten 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen oikeasuhteisten hallinto- ja ohjausjärjestelmien sisällöstä, joilla varmistetaan 6 b luvun 1—3 §:ssä tarkoitettujen säännösten noudattaminen. Määräyksissä voitaisiin näin täsmentää kyseisissä säännöksissä vaadittavien hallinto- ja oh-

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

jausjärjestelmien sisällölle asetettavia vaatimuksia niin, että ne paremmin soveltuisivat säännöksessä tarkoitettujen henkilön palvelun tarjontaan.

6 luku. Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §. Vähimmäispääoma. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota, että 1.10.2018 voimaan tulleet vakuutusten tarjoamisesta annetun lain (234/2018) 5 §:n 1 momentin 5 kohta ja sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 6 momentin johdantokappale ovat ristiriidassa keskenään. Talousvaliokunta esittää, että tämä korjattaisiin siten, että sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 6 momentin johdantokappaleessa ei mainittaisi sivutoimisia vakuutusmeklareita, koska vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 5 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan sijoituspalveluyritys ei voi koskaan olla sivutoiminen vakuutusmeklari.

Siirtymäsäännös

MiFID II:n ja MiFIR:n implementoinnin yhteydessä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohtaa täsmennettiin poistamalla siitä liikkeeseenlaskun järjestämiseen liittyvät palvelut, mitä direktiivi ei tunnista. Samassa yhteydessä sääntelyyn ei kuitenkaan otettu siirtymäsäännöstä. Tällä hetkellä Suomessa 10 toimilupaa sisältää tämän palvelun. Palvelua ei kuitenkaan kukaan näistä tarjoa. Finanssivalvonnan tulisi nykysääntelyn valossa velvoittaa nämä toimijat hakemaan toimiluvan peruuttamista, mikä on hakijalle maksullista.

Koska sanottu tilanne on aiheutunut virheellisestä implementoinnista, talousvaliokunta pitää kohtuullisena, että Finanssivalvonta voisi muuttaa näiden valvottavien toimilupaa viran puolesta ja tekemällä asianmukaiset ilmoitukset ja merkinnät rekistereihin. Muunlainen menettely olisi myös valvonnan kannalta tarpeetonta. Toimiluvan muuttaminen tässä tapauksessa viran puolesta edellyttää siirtymäsäännöstä laissa.

3. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

5 §. Muut finanssimarkkinoilla toimivat. Talousvaliokunta pitää selvitettyinä, että kolmansien maiden yrityksiä koskevan lainsäädännön muuttuessa tässä hallituksen esityksessä kuvatulla tavalla myös Finanssivalvonnasta annettua lakia tulee muuttaa vastaavasti lisäämällä lain 5 §:ään uusi kohta 36.

32 c §. Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa tulee huomioida hallituksen esityksen HE 243/2018 vp käsittelyn yhteydessä tehdyt muutokset.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

4. Laki arvopaperimarkkinalain 11 luvun 31 §:n ja 17 luvun 1 a §:n muuttamisesta

7 luku. Säännöllinen tiedonantovelvollisuus

8 §. Tilintarkastuskertomus ja sen julkistaminen. Pykälän 3 momentin virheellistä säädös- viittausta tilintarkastuslakiin tulee korjata. Momentin 2 kohdassa viitataan tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 4 momenttiin, kun viittauksen tulee olla saman pykälän 5 momenttiin. Koska arvopaperimarkkinalakiin tulee näin ollen useampia muutoksia, tulee lain nimeä muuttaa vastaavasti.

8. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Johtolause. Johtolauseessa tulee huomioida, että 1 pykälän 1 momenttiin on lisätty uusi kohta lailla 1052/2018, minkä vuoksi uusi lisättävä kohta tulee numeroksi 12.

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momenttiin on lisätty uusi kohta lailla 1052/2018, minkä vuoksi uusi lisättävä kohta tulee numeroksi 13.

9. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

1 §. Maksuvelvollinen. Talousvaliokunta pitää selvitettyinä, että kolmansien maiden yrityksiä koskevan lainsäädännön muuttuessa tässä hallituksen esityksessä kuvatulla tavalla Finanssivalvonnalle täytyy säätää oikeus periä valvontamaksu Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n uuden 36 kohdan mukaiselta toimijalta.

6 §. Muun maksuvelvollisen perusmaksu. Yhdenmukaisesti edellä 1 §:ään tehdyn muutoksen johdosta Finanssivalvonnan maksutaulukkoon tulee lisätä uusi kohta. Lisäksi maksutaulukkoa tulee korjata arvopaperistamisen tarkastajaa koskevin osin lailla 1108/2018 tehtyjen muutosten vuoksi.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 277/2018 vp sisältyvät 2. ja 5.—7. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 277/2018 vp sisältyvät 1., 3., 4. ja 8. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hyväksyy uuden, 9. lakiehdotuksen. (Valiokunnan uusi lakiehdotus)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvun 8 §:n 2 momentti,
muutetaan 1 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2 ja 4 momentti, 4 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentin 1 kohta ja 25 §:n 3 momentti, 2 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentti, 5 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 4 ja 7 §, 6 luvun 1 §:n 5 momentin johdantokappale, 7 luvun 6 §:n 5 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 8 luvun 2 §:n 1 momentti, 9 luvun 4 a §:n 3 momentti, 10 luvun 6 §:n 6 momentti ja 13 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1069/2017, sekä *lisätään* 1 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3—5 momentti siirtyvät 4—6 momentiksi, 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 3 momentti, 8 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 4 momentti ja 2 lukuun uusi 6 § seuraavasti:

1 luku

Yleisen säännökset

2 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

Edellä 1 momentin 3 kohdan a—d alakohtaa ei sovelleta, jos toiminnanharjoittajaan sovelletaan 1 momentin 4 kohtaan tai 3 momentin 2 tai 4 kohtaan perustuvaa poikkeusta lain soveltamisalasta.

3 §

Osittaiset poikkeukset lain soveltamisesta

Tätä lakia ei sovelleta henkilöihin, jotka:

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

1) 1 luvun 15 §:n 1 ja 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla ainoastaan vastaanottavat ja välittävät 1 luvun 14 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai muita yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevia toimeksiantoja ja tarjoavat kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvää riippumatonta sijoitusneuvontaa edellyttäen, että toimeksiantoja voidaan välittää ainoastaan luottolaitokselle, rahastoyhtiölle, sijoituspalveluyritykselle tai vaihtoehtorahastojen hoitajalle taikka ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen ETA-luottolaitoksen, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa sijaitsevalle sivuliikkeelle tai sellaisessa kolmannessa maassa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen Suomessa sijaitsevalle sivuliikkeelle, joka noudattaa sijoituspalvelulakia tai luottolaitostoiminnasta annettua lakia (610/2014) vastaavia toiminnan vakautta koskevia säännöksiä;

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan kuitenkin, mitä 2 luvun 1 §:ssä, 3, 6 a ja 6 b luvussa, 7 luvun 1, 2, 4 ja 5 §:ssä, 7 §:n 4—6 momentissa, 9 ja 16 §:ssä, 10 luvun 1—4 §:ssä, 5 §:n 1—3 momentissa, 6, 7, 11, 12, 15 ja 16 §:ssä, 12 luvun 1—3 §:ssä sekä 15, 16 ja 16 a luvussa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan lisäksi 2 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevia tarkempia säännöksiä, määräyksiä ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettuja komission asetusten säännöksiä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen IV osaston sekä 42 artiklan säännöksiä sekä asetuksen kyseisten säännösten perusteella annettuja komission asetusten säännöksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja palveluja saa tarjota Suomesta toiseen valtioon, jos se on kyseisessä valtiossa sallittu.

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momenteissa, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä ja 9—11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

7 §

Kolmannen maan yritykseen sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka Finanssivalvonnan toimiluvalla tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa **sekä tarjoaa oheispalveluita** Suomessa 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sivuliikettä perustamatta, sovelletaan näiden palvelujen osalta vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään, lukuun ottamatta sellaisia kyseisissä säännöksissä tarkoitettuja velvollisuuksia, jotka kohdistuvat ainoastaan luvun 23 §:n 2 momentissa ja 3 momentissa tarkoitettuun asiakkaaseen.

8 §

Strukturoitujen talletusten myyntiin ja niitä koskevaan sijoitusneuvontaan sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka Finanssivalvonnan toimiluvalla myy strukturoituja talletuksia tai tarjoaa niihin liittyvää sijoitusneuvontaa Suomessa 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sivuliikettä perustamatta, sovelletaan vastaavasti, mitä 3 momentissa säädetään, lukuun ottamatta sellaisia kyseisissä säännöksissä tarkoitettuja velvollisuuksia, jotka kohdistuvat ainoastaan luvun 23 §:n 2 momentissa ja 3 momentissa tarkoitettuun asiakkaaseen.

13 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoituspalveluyrityksellä* suomalaista osakeyhtiötä, eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä tai lain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa, jolla on tämän lain mukainen toimilupa tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa;

25 §

Algoritminen kaupankäynti ja suora sähköinen markkinoillepääsy

Tässä laissa *suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä* tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta niin, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

1 §

Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä sekä siihen liittyvää riippumatonta sijoitusneuvontaa saa tarjota tässä laissa tarkoitetun toimiluvan saanut elinkeinonharjoittaja. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla tai oikeushenkilöllä, jota johtaa yksi luonnollinen henkilö, on oltava oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan 6 b luvun 1—3 §:ssä tarkoitettujen säännösten noudattaminen kyseisen palvelun tarjoamisessa.

3 §

Oheispalvelut ja oikeus tarjota raportointipalveluja

Sijoituspalveluyritys saa myönnetyn toimiluvan mukaisesti sijoituspalvelun tai sijoitustoiminnan lisäksi:

- 1) myöntää asiakkaille sijoituspalveluun liittyviä luottoja ja muuta rahoitusta;
- 2) tarjota yrityksille pääomarakenteita, liiketoimintastrategiaa ja muita niihin liittyviä kysymyksiä koskevaa neuvontaa sekä yritysten sulautumisia, yritysostoja ja muita yritysjärjestelyjä koskevaa neuvontaa ja palveluja;
- 3) tarjota sijoituspalveluun liittyvää valuuttapalvelua;
- 4) tuottaa ja levittää sijoitustutkimuksia, rahoitusanalyysijä sekä muita vastaavia rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suosituksia;
- 5) tarjota rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun takaamiseen liittyviä palveluja;
- 6) tarjota sijoituspalveluja ja tässä momentissa tarkoitettuja palveluja vastaavia palveluja sellaisilla johdannaissopimusten kohde-etuuksilla, jotka eivät ole rahoitusvälineitä silloin, kun toiminta liittyy johdannaissopimuksilla harjoitettavaan toimintaan;
- 7) tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa asiakkaan lukuun, mihin kuuluvat säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät palvelut, lukuun ottamatta EU:n arvopaperikeskusasetuksen liitteessä olevan A jakson 2 kohdassa tarkoitettua arvopaperitilien ylläpitoa ylimmällä tasolla;
- 8) harjoittaa muuta tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan verrattavaa tai siihen läheisesti liittyvää toimintaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

6 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen oikeasuhteisten hallinto- ja ohjausjärjestelmien sisällöstä, joilla varmistetaan 6 b luvun 1—3 §:ssä tarkoitettujen säännösten noudattaminen.

5 luku

Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen perustamisen edellytykset

Kolmannen maan yrityksen, joka aikoo Suomessa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja 1 luvun 23 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuille asiakkaille, on perustettava sivuliike Suomeen ja haettava Finanssivalvonnalta sivuliikkeelle toimilupa.

4 §

Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta

Jos kolmannen maan yritys tarjoaa Suomessa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa tietyllä rahoitusvälineellä asiakkaalle tämän omasta yksinomaisesta aloitteesta, 1 §:n 1 momentissa säädettyä vaatimusta sivuliikkeen toimiluvasta ja 7 §:n 2 momentissa säädettyä vaatimusta Finanssivalvonnan toimiluvasta ei sovelleta kyseisen palvelun tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen kyseiselle asiakkaalle eikä kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen liittyvään suhteeseen. Kolmannen maan yritys ei saa markkinoida edellä tarkoitettulle asiakkaalle muutoin kuin sivuliikkeen välityksellä tai Finanssivalvonnan toimiluvalla muita uusia sijoitustuotteita tai sijoituspalvelujen lajeja.

7 §

Kolmannen maan yrityksen palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 46 artiklassa säädetään kolmannen maan yrityksen oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä, joka on suunnattu unioniin sijoittautuneille hyväksyttävillä vastapuolilla ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille, jos yritys on rekisteröity Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kolmannen maiden yrityksistä pitämään 48 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin, sekä rekisteröinnin edel-

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

lytyksenä olevasta komission hyväksymästä vastaavuuspäätöksestä ja rekisteröinnin muista edellytyksistä.

Jos komissio ei ole hyväksynyt EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 47 artiklan 1 kohdan mukaista vastaavuuspäätöstä tai jos sen hyväksymä päätös ei enää ole voimassa, kolmannen maan yritys saa Finanssivalvonnan toimiluvalla sivuliikettä perustamatta tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluita hyväksyttävälle vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille Suomessa.

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa edellä 2 momentissa tarkoitettulle kolmannen maan yritykselle, jos toimiluvan myöntämiselle 1 luvun 7 §:n 3 momentissa, tämän luvun 1 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa sekä 2 §:n 1 momentin 1, 2 ja 3 kohdassa toimintasuunnitelman osalta säädetyt edellytykset täyttyvät. Kolmannen maan yrityksen toiminta ei saa olennaisesti erota sijoituspalveluyritykselle tai ulkomaiselle ETA-sijoituspalveluyritykselle tässä laissa sallitusta toiminnasta ja sen sääntelyn sekä valvonnan tulee olennaisilta osin vastata tämän lain säännöksiin perustuvaa sääntelyä ja valvontaa. Toimilupapäätökseen sovelletaan mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään. Luvan peruuttamiseen, luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen sekä toiminnan lopettamiseen sovelletaan, mitä 5 ja 6 §:ssä säädetään.

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen ETA-luottolaitoksen, joka tarjoaa Suomessa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja tämän lain 4 luvun 2 §:n tarkoittamalla tavalla ja jonka kotivaltio on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan mukaisesti ilmoittanut eroavansa Euroopan unionista, on kyseistä toimintaa jatkaakseen haettava edellä 2 momentissa tarkoitettua toimilupaa viimeistään sinä päivänä, kun kyseisen jäsenvaltion ero Euroopan unionista tulee voimaan. Yritys, joka on määräajassa hakenut toimilupaa, voi jatkaa sijoituspalvelujen ja oheispalvelujen tarjoamista ja sijoitustoiminnan harjoittamista hyväksyttävälle vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille 4 luvun 2 §:n mukaisen ilmoituksen tarkoittamassa laajuudessa, kunnes Finanssivalvonta on käsitellyt toimilupahakemuksen. Tämän lain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettu määräaika toimilupahakemuksen käsittelemiselle alkaa, kun jäsenvaltion ero Euroopan unionista tulee voimaan.

Edellä 1 momentissa mainitun asetuksen 47 artiklan 3 kohdassa säädetään sellaisen kolmannen maan yrityksen, joka on sijoittautunut maahan, jonka lainsäädäntö- ja valvontakehys on tunnustettu vastaavaksi 1 kohdan mukaisesti, ja joka on saanut jäsenvaltiossa sivuliikkeen toimiluvan rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 39 artiklan mukaisesti, oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta toimilupansa mukaisia palveluja ja toimintoja unionin muissa jäsenvaltioissa 1 momentissa tarkoitetuille hyväksyttävälle vastapuolille ja ammattimaisille asiakkaille.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §

Vähimmäispääoma

Jos 4 momentissa tarkoitettua palvelua tarjoava sijoituspalveluyritys toimii vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (243/2018) tarkoitettuna vakuutusmeklarina, yrityksellä on oltava sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään:

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

6 §

Sidonnaisasiamies

Sidonnaisasiamiesten toiminnan lainmukaisuuden valvomiseksi Finanssivalvonta pitää sidonnaisasiamiehistä julkista rekisteriä (*sidonnaisasiamiesrekisteri*), johon sijoituspalveluyritys ilmoittaa nimeämänsä sidonnaisasiamiehet, jotka täyttävät sidonnaisasiamiehiä koskevat 3 momentissa säädetty edellytykset. Rekisteriin on merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Finanssivalvonnalle on rekisteriin merkittävien tietojen lisäksi ilmoitettava luonnollisen henkilön henkilötunnus. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen rekisteriin on päättynyt. Rekisteri on saatettava säännöllisesti ajan tasalle ja siihen sisältyvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, Finanssivalvonta saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, asuinpaikasta ja toimipaikan osoitteesta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

9 §

Eturistiriitatilanteiden hallinta

Jos eturistiriitatilannetta ei voida välttää, sijoituspalveluyrityksen on selkeästi pysyvällä tavalla ilmoitettava asiakkaalle riittävän yksityiskohtaiset tiedot eturistiriidan luonteesta ja sen syistä sekä asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien pienentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen liiketoimen suorittamista asiakkaan lukuun.

8 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

2 §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 14 §:ssä ja 15 §:n 1 momentissa säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämisestä.

9 luku

Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely

4 a §

Omistusoikeuden siirtävät rahoitusvakuusjärjestelyt

Sijoituspalveluyritys saa tehdä omistusoikeuden siirtäviä järjestelyjä ainoastaan ammattimaisen asiakkaan ja hyväksyttävän vastapuolen kanssa.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

10 luku

Menettelytavat asiakassuhteessa

6 §

Kannustimet

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa tai riippumatonta sijoitusneuvontaa sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille. Välityspalkkio, provisiio tai muu rahallinen etu on täysimääräisenä palautettava asiakkaalle ilman aiheetonta viivytystä. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle, miten vastaanotettu välityspalkkio, provisiio tai rahallinen etu siirretään asiakkaalle. Siirretystä palautuksesta on ilmoitettava asiakkaalle.

13 §

Liiketoimet hyväksyttävän vastapuolen kanssa

Sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen vastaanottamista, välittämistä tai toteuttamista, käy kauppaa omaan lukuun, voi tehdä liiketoimia hyväksyttävän vastapuolen kanssa ilman, että liiketoimeen tai siihen suoraan liittyvään oheispalveluun on sovellettava 1—9 §:ssä tarkoitettuja velvollisuuksia, lukuun ottamatta 5 §:n 1—3 momenttia sekä 7 §:n 1 momenttia. Sijoituspalveluyrityksen on toimittava suhteissaan hyväksyttäviin vastapuoliin rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti. Keskinäisen viestinnän on oltava tasapuolista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa ottaen huomioon hyväksyttävän vastapuolen ja sen liiketoiminnan luonteen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Finanssivalvonta voi ottaa 5 luvun 7 §:n 4 momentissa tarkoitetun hakemuksen käsiteltäväksi jo ennen lain voimaantuloa. Lain voimaantullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä lain vaatimusten mukaiseksi.

Finanssivalvonnan on viran puolesta peruutettava sijoituspalveluyrityksen toimilupaan sisältyvä oikeus tarjota oheispalveluna liikkeeseenlaskun järjestämistä ja tehtävä tästä merkintä 3 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun sijoituspalvelurekisteriin kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Finanssivalvonnan on varattava sijoituspalveluyritykselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen merkinnän tekemistä.

2.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 2 luvun 19 §:n 3 momentti, 3 luvun 33 §:n 2 momentti, 4 luvun 6 § sekä 5 luvun 11 §:n 2 momentti,

muutetaan 1 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentti sekä 2 §:n 1 ja 2 momentti, II osan otsikko, 2 luvun 1 §:n 2 momentti ja 7 §:n 5 momentti, 3 luvun 1 §, 2 §:n 3 momentti, 6 §, 13 §:n 3 momentti, 15 §:n 2 momentti, 17—19, 21—23 ja 26 § sekä 31 §:n 1 momentti, 5 luvun 1, 10, 15 ja 18 §, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 2 momentti, 23 ja 24 §, 26 §:n 2 momentti ja 27 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 §:n 1 momentti, 7 luvun 1 §, 3 §:n 3 momentti, 5 §:n 3 momentti ja 6 §, 9 luvun 4 §:n 2 momentin 8 kohta, 5 §, 7 §:n 2 momentti ja 8 §, 10 luvun 3 §, sekä

lisätään 2 luvun 17 §:ään uusi 2—4 momentti seuraavasti:

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan pörssiä vastaavaan ulkomaiseen yhteisöön siten kuin 4 luvussa säädetään.

Rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamisesta ja kaupankäynnistä johdannaissopimuksilla säädetään lisäksi rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 600/2014, jäljempänä *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus*. EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa säädetään myös rahoitusvälineillä tehtyjen liiketoimien raportoinnista toimivaltaiselle viranomaiselle ja syrjimättömästä pääsystä määrityspalveluihin ja vertailuarvoja koskeviin tietoihin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

- 1) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;
- 2) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;
- 3) *johdannaisopimuksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä;
- 4) *monenkeskisellä järjestelmällä* järjestelmää, jossa useiden kolmansien osapuolten rahoitusvälineitä koskevat osto- ja myynti-intressit voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa;
- 5) *säännellyllä markkinalla* pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, jossa markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;
- 6) *markkinoiden ylläpitäjällä* yhtä tai useampaa henkilöä, joka hallinnoi tai ylläpitää säänneltyä markkinan liiketoimintaa ja joka voi olla säänneltyä markkinaa itse;
- 7) *pörssillä* suomalaista osakeyhtiötä, joka ylläpitää säänneltyä markkinaa Suomessa;
- 8) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 5 tai 11 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin järjestäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia järjestelmässä siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;
- 9) *pk-yritysten kasvumarkkinalla* 6 luvussa tarkoitettua erityistä rekisteröityä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;
- 10) *pk-yrityksellä* yritystä, jonka keskimääräinen markkina-arvo oli alle 200 000 000 euroa kolmen edellisen kalenterivuoden lopun päätöskurssien perusteella;
- 11) *organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä* organisoidun kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 5, 8 tai 9 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin kohteena saa olla vain joukkovelkakirjoja, strukturoituja rahoitustuotteita, päästöoikeuksia tai johdannaisopimuksia;
- 12) *monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* 8 kohdassa ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjällä 11 kohdassa tarkoitettua järjestelmää Suomessa ylläpitävää pörssiä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta;
- 13) *kauppapaikalla* säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;
- 14) *sijoituspalvelun tarjoajalla* sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä, sellaista luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista ETA-luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa;
- 15) *kaupankäyntiosapuolella* sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella kauppapaikalla;
- 16) *kauppojen sisäisellä toteuttajalla* sijoituspalvelun tarjoajaa, joka suunnitelmallisesti, toistuvasti, säännöllisesti, järjestelmällisesti ja merkittävässä määrin käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja kauppapaikan ulkopuolella ylläpitämättä monenkeskistä järjestelmää;
- 17) *algoritmisella kaupankäynnillä* rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäisiä tekijöitä;

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

18) *päämiehen lukuun täsmäytetyllä kaupankäynnillä* liiketoimea, jossa kaupan mahdollistava taho toimii liiketoimen ostajan ja myyjän välillä siten, ettei siihen kohdistu markkinariskiä liiketoimen toteutuksen missään vaiheessa, ja jossa liiketoimen molemmat puolet toteutetaan samanaikaisesti ja liiketoimi toteutetaan hintaan, josta kaupan mahdollistavalle taholle ei koidu muuta voittoa tai tappiota kuin aiemmin ilmoitettu palkkio, maksu tai kulut liiketoimesta;

19) *raportointipalvelulla* hyväksytyyn julkistamisjärjestelyn ylläpitoa, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpitoa tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän ylläpitoa;

20) *raportointipalvelun tarjoajalla* suomalaista osakeyhtiötä tai eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa hyväksytyyn julkistamisjärjestelyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän ylläpitoon;

21) *hyväksytyyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua kauppooja koskevien tietojen julkistamiseksi sijoituspalvelun tarjoajan puolesta EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 20 ja 21 artiklan mukaisesti;

22) *konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 6, 7, 10, 12, 13, 20 ja 21 artiklassa tarkoitetuilla rahoitusvälineillä tehtäviä kauppooja koskevien ilmoitusten keräämiseksi tässä laissa tarkoitettua säännellyltä markkinalta, monenkeskiseltä kaupankäyntijärjestelmältä, organisoidulta kaupankäyntijärjestelmältä ja hyväksytyyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalta sekä tietojen yhdistämiseksi sähköisesti ylläpidetyksi tietovirraksi, josta saa ajantasaisia hinta- ja määrätietoja rahoitusvälineestä;

23) *hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua liiketoimia koskevien ilmoitusten antamiseksi Finanssivalvonnalle, muulle ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tai Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle sijoituspalvelun tarjoajan puolesta;

24) *ulkomaisella ETA-raportointipalvelun tarjoajalla* ulkomaista yritystä, jolla on muun ETA-valtion kuin Suomen toimivaltaisen viranomaisen myöntämä 8 luvun mukaista toimilupaa vastaava lupa raportointipalvelun tarjoamiseen;

25) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

26) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

27) *ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä;

28) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaista ETA-luottolaitosta, jolla on toimilupa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja;

29) *kolmannen maan yrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan yritystä;

30) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisesta;

31) *johdolla* sijoituspalvelun tarjoajan, pörssin tai raportointipalvelun tarjoajan hallitusta ja, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

32) *toimivalla johdolla* yrityksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

33) *rajahintatoimeksiannolla* rahoitusvälineen osto- tai myyntitoimeksiannosta, joka annetaan toteutettavaksi sille määrättyyn rajahintaan tai tätä parempaan hintaan sekä tietyn suuruisena;

34) *likvideillä markkinoilla* rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin markkinoita, joilla on jatkuvasti valmiita ja halukkaita ostajia ja myyjiä ja joita arvioidaan seuraavin perustein ottaen huomioon kyseisen rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin erityiset markkinarakenteet:

a) liiketoimien keskimääräinen toteutustiheys ja keskikoko eri markkinaehtojen vallitessa ja ottaen huomioon rahoitusvälinelajiin kuuluvien tuotteiden luonne ja elinkaari;

b) markkinaosapuolten lukumäärä ja tyyppi, mukaan lukien markkinaosapuolten lukumäärä suhteessa kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lukumäärään tietyn tuotteen markkinoilla;

c) osto- ja myyntihintojen keskimääräinen erotus, jos se on saatavilla.

Edellä 1 momentin 16 kohdassa tarkoitettujen kauppajien sisäisen toteuttajan kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä mitataan niiden OTC-kauppajien lukumäärällä, jotka sijoituspalvelun tarjoaja tekee rahoitusvälineessä omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja. Kaupankäynnin merkittävää määrää mitataan joko vertaamalla sijoituspalvelun tarjoajan OTC-kaupan suuruutta suhteessa sijoituspalvelun tarjoajan tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan taikka vertaamalla sijoituspalvelun tarjoajan OTC-kaupan suuruutta suhteessa tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan unionissa. Kauppajien sisäisen toteuttajan määritelmää sovelletaan ainoastaan, jos sekä kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä että sen merkittävää määrää koskevat edellytykset täyttyvät tai jos sijoituspalvelun tarjoaja päättää osallistua kauppajien sisäisen toteuttajan järjestelmään.

II OSA

RAHOITUSVÄLINEIDEN KAUPPAPAIKAT

2 luku

Säännellyn markkinan ylläpitäminen

1 §

Säännellyn markkinan ylläpitämisen luvanvaraisuus ja muu sallittu toiminta

Pörssi saa säännellyn markkinan ylläpitämisen lisäksi ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, ylläpitää raportointipalveluja ja tarjota rahoitusvälineiden vaihdantaan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittely- ja muita palveluja sekä arvopaperi-, johdannais- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotuspal-

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

veluja sekä harjoittaa muuta edellä tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan läheisesti liittyvää toimintaa.

7 §

Toimilupapäätös ja pörssin toiminnan aloittaminen

Mitä sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksen toimilupaa hakevasta yhteisöstä, sovelletaan myös pörssin toimilupaa hakevaan osakeyhtiöön.

17 §

Pörssin johdon ajankäyttö

Pörssin hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja saa pitää samanaikaisesti enintään yhden seuraavista johtotehtävien yhdistelmistä: 1) yhden päätoimisen, toimi- ja palvelussuhteeseen perustuvan hallitusjäsenyyden tai toimitusjohtajuuden ja kahden, muunlaisen hallitusjäsenyyden yhdistelmä; 2) neljä hallituksen jäsenyyttä, joista mikään ei ole päätoimisen toimi- tai palvelussuhteeseen perustuva. Yhdeksi johtotehtäväksi katsotaan hallituksen jäsenyydet tai toimitusjohtajuudet: 1) samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä; ja 2) yrityksissä, joista pörssillä on huomattava omistusosuus.

Finanssivalvonta voi antaa luvan hallituksen jäsenelle ja toimitusjohtajalle vastaanottaa yhden lisjäsenyyden 2 momentissa säädettyjen enimmäismäärien lisäksi, jos se ei vaaranna 1 ja 2 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista, Finanssivalvonnan on ilmoitettava antamastaan poikkeusluvasta Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, henkilöön, joka on valittu pörssin johtoon valtoin edustajan, hallituksen jäsenyyteen tai toimitusjohtajuuteen asunto-osakeyhtiössä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa keskinäisessä kiinteistöosakeyhtiössä, aatteellisessa tai taloudellisessa yhdistyksessä tai muussa sellaisessa yrityksessä, jonka pääasiallinen tarkoitus on muu kuin voiton tuottaminen osakkeen- tai osuudenomistajille, jos tehtävä ei vaaranna 1 ja 2 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

1 §

Säännellyn markkinan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

Pörssin toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Pörssin on varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Pörssillä on oltava toimintaperiaatteet pörssin toimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi, niiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitatilanteet, jotka voivat vaikuttaa pörssin toimintaan tai pörssille 2 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan hoitamiseen, mukaan lukien tehtävänkuvien eriyttäminen eturistiriitojen ehkäisemiseksi. Pörssillä on oltava avoimet ja syrjimättömät säännöt ja menettelyt asianmukaisen ja tasapuolisen kaupankäynnin turvaamiseksi sekä puolueettomat perusteet toimeksiantojen tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Pörssin on varmistettava, että sen käyttämät järjestelmät ja menettelytavat turvaavat kaupankäyntijärjestelmän toiminnan luotettavuuden ja jatkuvuuden myös häiriötilanteissa. Pörssin on varmistettava, että sillä on riittävä kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky, riittävä kapasiteetti toimeksiantojen ja viestien ruuhkahuippujen käsittelyyn ja varmistettava asianmukainen kaupankäynti markkinoiden vakavissa stressiolosuhteissa. Pörssin on testattava säännöllisesti kuormituskokein kaupankäyntijärjestelmän toimintaa edellä kuvattujen vaatimusten täyttämiseksi.

Pörssin hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä sen toimintaan ei sovelleta hallintolakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kielilakia (423/2003) eikä saamen kielilakia (1086/2003). Pörssin johtoon kuuluvaan tai pörssin palveluksessa olevaan ei tällöin myöskään sovelleta rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

Pörssi ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä ylläpitämällään säännellyllä markkinalla.

2 §

Pörssin valvontatehtävä

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot muille Finanssivalvontaa vastaaville ETA-valtioiden viranomaisille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Edellä 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta menettelystä ilmoitus on kuitenkin tehtävä vain, jos Finanssivalvonta on vakuuttunut siitä, että menettely on EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten vastainen.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

6 §

Pörssin sääntöjen vähimmäisisältö

Pörssin on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla säänneltyä markkinaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset vähintään seuraavista asioista:

- 1) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 2) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi sekä miten ja millä perusteilla kaupankäynti rahoitusvälineellä voidaan keskeyttää tai lopettaa;
- 3) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille sekä niiden hallinnolle ja hallinto- ja ohjausjärjestelmille tähän lakiin, arvopaperimarkkinalakiin ja niiden nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin, EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetukseen sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;
- 4) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;
- 5) velvoitteet, jotka johtuvat säännellyllä markkinalla toimivien sijoituspalvelun tarjoajien henkilökunnalle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;
- 6) millä ehdoilla kaupankäyntiosapuoleksi voidaan hyväksyä muita henkilöitä kuin sijoituspalveluyrityksiä ja luottolaitoksia;
- 7) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kaupankäyntiosapuolille tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;
- 8) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja kaupankäyntiosapuolille voidaan pörssin sääntöjen rikkomisesta määrätä ja miten ne määrätään;
- 9) jos kaupankäynnin kohteena on johdannaisopimus, sen ehdot;
- 10) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kauppojen määrittämiseen ja toteuttamiseen liittyy.

Säännellyt markkinat voivat hyväksyä kaupankäyntiosapuoliksi sijoituspalvelulaisissa tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä ja ulkomaisia ETA-sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja luottolaitoksia ja ulkomaisia ETA-luottolaitoksia, jotka tarjoavat sijoituspalvelua ja muita henkilöitä:

- 1) jotka ovat riittävän hyvämaineisia;
- 2) joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja -taidot ja riittävä kokemus;
- 3) joilla on tarvittaessa riittävät organisaatiojärjestelyt; ja
- 4) joilla on hoitamaansa tehtävään nähden riittävät resurssit ottaen huomioon eri rahoitusjärjestelyt, joita säännelty markkina on saattanut ottaa käyttöön liiketoimien asianmukaisen toimituksen takaamiseksi.

13 §

Finanssivalvonnan tehtävät ja ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Jos kyse on 11 §:n 4 momentin toisessa virkkeessä tarkoitettusta päätöksestä, Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä tarvittaessa myös Energiavirastolle.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

15 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeudet

Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa, voidaan myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos henkilö täyttää pörssin säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat velvollisuutensa.

17 §

Sopimus markkinatakauksesta

Pörssin on laadittava kirjallinen sopimus markkinatakauksesta, johon kunkin markkinatakausstrategiaa säännellyllä markkinalla toteuttavan sijoituspalvelun tarjoajan tulee sitoutua. Pörssin on huolehdittava, että sillä on markkinatakausjärjestelmä, johon osallistuu riittävä määrä sijoituspalvelun tarjoajia ottaen huomioon kaupankäynnin luonne ja laajuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) velvoitteesta antaa sitovia hintatarjouksia kilpailukykyisin hinnoin;
- 2) likviditeetin tarjoamisesta ja muista pörssin järjestelmään osallistumiseen liittyvistä velvoitteista;
- 3) mahdollisista hinnanalennuksesta tai muista kannustimista likviditeetin tarjoamiseksi sekä muista markkinatakaukseen osallistumiseen liittyvistä oikeuksista.

Pörssin on valvottava, että kaupankäyntiosapuoli noudattaa tässä pykälässä tarkoitettua sopimusta.

Pörssin on toimitettava Finanssivalvonnalle tieto sopimuksen sisällöstä ja muut sen pyytämät tiedot ilman aiheetonta viivytystä.

18 §

Algoritminen kaupankäynti

Pörssillä on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja menettelytavat, sen varmistamiseksi, että algoritminen kaupankäynti ei aiheuta tai ole omiaan aiheuttamaan tavanomaisesta poikkeavia kaupankäyntiolosuhteita ja että pörssi voi käsitellä kaikkia algoritmista kaupankäynnistä aiheutuneita tavanomaisesta poikkeavia kaupankäyntiolosuhteita. Pörssin järjestelmien ja menettelytapojen tulee sisältää:

- 1) velvoite kaupankäyntiosapuolille testata algoritmejaan pörssin tarjoamassa testausympäristössä;
- 2) järjestelmä, jolla pörssi voi rajoittaa kaupankäyntiosapuolen järjestelmään kirjaamien toteutumattomien tarjousten suhteellista osuutta;
- 3) järjestelmä, jolla pörssi voi hallinnoida pienintä mahdollista hinnanmuutosväliä.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

Pörssin on varmistettava, että sen toimintaperiaatteet konosalipalveluista ovat avoimia, tasa-puolisia ja syrjimättömiä.

Pörssin on huolehdittava siitä, että se pystyy tunnistamaan kaupankäyntiosapuolten algoritmi-sella kaupankäynnillä tuotetut toimeksiannot, niiden luomiseen käytetyt algoritmit ja toimeksian-noista vastaavat henkilöt. Pörssin on annettava tiedot Finanssivalvonnalle pyynnöstä ilman aihee-tonta viivytystä.

19 §

Suora sähköinen markkinoillepääsy

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalvelun tarjoaja tarjoaa suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaalleen. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäynti-tunnusta siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

Pörssin on huolehdittava siitä, että kaupankäyntiosapuoli arvioi asiakkaidensa sopivuutta 1 momentissa tarkoitettun järjestelyn käyttämiseen.

Kaupankäyntiosapuoli vastaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttäneen asiakkaansa toimeksiannoista ja kaupoista.

Pörssin on asetettava asianmukaiset vaatimukset sähköisellä markkinoillepääsillä toteutetta-van kaupankäynnin riskinhallintamenetelmille ja raja-arvoille. Pörssillä on oltava järjestelmät ja menettelytavat, joilla se pystyy erottamaan ja tarvittaessa lopettamaan suoraa sähköistä markki-noillepääsyä käyttävän henkilön toimeksiannot tai kaupankäynnin ja joilla se voi keskeyttää tai lopettaa kaupankäyntiosapuolen tarjoaman suoran sähköisen markkinoillepääsyn, jos kaupan-käyntiosapuoli tai sen asiakas ei noudata, mitä tässä pykälässä säädetään.

21 §

Liiketoimintakellojen yhdenmukaistaminen

Pörssin ja sen kaupankäyntiosapuolten on tahdistettava yhdenmukaiseksi liiketoimintakellot, joita käyttämällä tallennetaan raportoitavien tapahtumien päiväys ja kellonaika.

Mitä tässä säädetään pörssin ja sen kaupankäyntiosapuolten liiketoimintakellojen yhdenmu-kaistamisesta, sovelletaan myös 5 ja 6 luvussa tarkoitettuihin kauppapaikkoihin.

22 §

Rahoitusvälineen kaupankäynnin lyhytaikainen keskeyttäminen

Pörssillä on oltava järjestelmä ja sisäiset menettelytavat kaupankäynnin merkittävien toimin-tahäiriöiden välttämiseksi, jotka ovat riittävät:

1) kaupankäynnin keskeyttämiseen tai rajoittamiseen lyhytaikaisesti, jos rahoitusvälineen hin-ta muuttuu merkittävästi lyhyessä ajassa säännellyllä markkinalla tai siihen liittyvällä markkinal-la;

2) kaupankäynnin tai muun liiketoimen peruuttamiseen, muuttamiseen tai korjaamiseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

Pörssin on varmistettava, että kaupankäynnin lyhytaikaisen keskeyttämisen raja-arvot määritellään tavalla, jossa otetaan huomioon:

- 1) rahoitusvälineen likviditeetti;
- 2) markkinamallin luonne;
- 3) markkinamallin käyttäjien laji.

Pörssin on ilmoitettava lyhytaikaisen keskeyttämisen raja-arvot ja niiden olennaiset muutokset Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tiedot edelleen Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Pörssin on ilmoitettava kaupankäynnin keskeytyksestä Finanssivalvonnalle, jos pörssi on likviditeetillä mitattuna olennainen säännelty markkina kyseiselle rahoitusvälineelle. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa keskeytyksestä tarvittaessa muille toimivaltaisille viranomaisille.

23 §

Tarjousten hylkääminen

Pörssillä on oltava järjestelmät ja menettelytavat tarjousten hylkäämiseksi, jos tarjous ylittää ennalta määritellyt määriä ja hintoja koskevat raja-arvot tai on selvästi virheellinen.

26 §

Hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Pörssillä on oltava avoimet ja syrjimättömät järjestelmät ja menettelyt, joilla se valvoo hyödykejohdannaisilla sekä päästöoikeuksilla ja niiden johdannaisilla kauppaa käyvien positiota. Pörssin on otettava valvonnassaan huomioon kauppaa käyvien henkilöiden ja markkinaosapuolten luonne ja se, miten ne käyttävät kaupankäynnin kohteeksi otettuja sopimuksia. Pörssillä on oikeus saada johdannaisposition haltijalta kaikki valvonnassa tarvitsemansa tiedot.

Pörssi voi vaatia johdannaisposition haltijaa pienentämään positiotaan tilapäisesti tai pysyvästi sekä tarvittaessa sulkemaan position.

Jos kaupankäyntiosapuoli ei noudata edellä 2 momentissa tarkoitettua pörssin vaatimusta, voi pörssi toteuttaa välttämättömät toimenpiteet johdannaisposition haltijan lukuun.

Pörssi voi tarvittaessa suuren tai määräävän position vaikutuksen lieventämiseksi velvoittaa johdannaisposition haltijaa tarjoamaan väliaikaisesti etukäteen sovitulla hinnalla ja etukäteen sovitun määrän likviditeettiä sen lisäämiseksi markkinalla.

Pörssin on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä ja menettelytapoja koskevat riittävät tiedot.

31 §

Pörssin sisäpiirirekisteri

Pörssin on pidettävä 30 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*pörssin sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 30 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vajaanlaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat sa-

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

notussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

1 §

Oikeus ylläpitää monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää voivat ylläpitää tämän luvun mukaisesti vain pörssi, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos ja kolmannen maan yrityksen sivuliike.

Mitä 3 luvun 11—13, 16, 21, 22, 26 ja 27 §:ssä säädetään pörssistä tai säännelystä markkinasta, koskee myös monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää sekä monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Mitä 2 luvun 15—18 §:ssä säädetään pörssistä sekä sen johtoon kuuluvasta, koskee vastaavasti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää sekä sen johtoon kuuluvaa.

Mitä 3 luvun 3 §:ssä säädetään rikkomuksista ilmoittamisesta, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momenteissa, 9 §:n 3 momentissa, 7 a luvussa, 9 luvun 1 ja 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestämisestä, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän toiminnassa ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä toimittaessa ei saa menetellä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:ssä säädetyn hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti.

10 §

Hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Mitä 3 luvun 26 §:ssä säädetään hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonnasta, sovelletaan myös monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjään.

15 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle antamansa toimilupa monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen pyynnöstä 14 §:n perusteella valvonnassaan saamansa tiedot.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 9 §:n 3 momentissa, 7 a luvun ja 9 luvun 1 ja 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetyn ja tässä laissa säädettyjen vaatimusten täyttämisen lisäksi otettava käyttöön ja pantava täytäntöön syrjimättömät säännöt järjestelmässä tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista varten.

20 §

Toiminnan luotettavuus

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että sillä on:

- 1) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytäntöön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen ylläpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;
 - 2) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista; ja
 - 3) käytettävissään toimilupaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus.
-

21 §

Asiakastoimeksiannot

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

22 §

Kielto toteuttaa kauppvoja omaan tai samaan konserniin kuuluvan yhteisön lukuun

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske kuitenkaan kauppaa omaan lukuun, päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettynä kauppana, jos siihen on päämiehen suostumus eikä kaupan kohteena ole johdannainen, jota koskee OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 5 artiklassa tarkoitettu määrätyvelvollisuus.

23 §

Päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettyjen kauppojen sallimista koskeva rajoitus

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä saa toteuttaa kaupan täsmäytettynä kauppana päämiesten toimeksiantoja vastaan vain rahoitusvälineillä, jotka voivat tämän lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdan määritelmän mukaan olla kaupankäynnin kohteena organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ja ainoastaan toimeksiannon antaneen päämiehen suostumuksella.

24 §

Organisoidun kaupankäynnin ja kaupan sisäisen toteuttamisen erillisuus

Sama oikeushenkilö ei saa toimia sekä organisoidun kaupankäynnin järjestäjänä että kauppojen sisäisenä toteuttajana. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla kauppojen sisäiseen toteuttajaan yhteyttä, joka mahdollistaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toimeksiantojen ja kauppojen sisäisen toteuttajan toimeksiantojen tai hintatarjousten vuorovaikutuksen. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla toiseen organisoituun kaupankäyntijärjestelmään yhteyttä, joka mahdollistaa eri organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimeksiantojen vuorovaikutuksen.

26 §

Toimeksiantojen toteuttamisen harkinnanvaraisuus

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi asiakastoimeksiantoja täsmäyttävän järjestelmän osalta päättää, haluaako se täsmäyttää järjestelmässä vähintään kaksi toimeksiantoa ja milloin ja kuinka suuren määrän se täsmäyttää niitä. Edellä olevien 22—25 §:n mukaisesti organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi muilla kuin oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä liiketoimia järjestävän järjestelmän osalta helpottaa asiakkaiden välisiä neuvotteluja saattaakseen yhteen vähintään kaksi mahdollisesti yhteensopivaa liiketoimeen kohdistuvaa kaupankäynti-intressiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 §:n 3 momentin soveltamista.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

27 §

Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Toimivaltainen viranomainen voi edellyttää, että joko silloin, kun sijoituspalvelun tarjoaja tai markkinoiden ylläpitäjä hakee toimilupaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen, tai tapauskohtaisesti annetaan yksityiskohtainen selvitys siitä, miksi järjestelmä ei vastaa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai kauppojen sisäistä toteuttajaa eikä voi toimia sellaisena, sekä yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten harkintavaltaa käytetään erityisesti silloin, kun organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä annettu toimeksianto voidaan peruuttaa, ja milloin ja miten organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä täsmätetään vähintään kaksi asiakastoimeksiantoa. Lisäksi organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joissa selvitetään sen päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin käyttö. Toimivaltaisen viranomaisen on valvottava, miten organisoidun kaupankäynnin järjestäjä harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä, varmistaakseen, että se täyttää edelleen tällaisen kaupankäynnin määritelmän ja että sen harjoittama päämiehen lukuun täsmäytetty kaupankäynti ei aiheuta eturistiriitoja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän ja sen asiakkaiden välillä.

6 luku

Pk-yritysten kasvumarkkina

1 §

Pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi pyytää Finanssivalvonnalta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai sen osan rekisteröimistä pk-yritysten kasvumarkkinaksi.

7 luku

Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset

1 §

EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus

Tämän luvun säännösten ohella rahoitusvälineiden läpinäkyvyysvaatimuksista säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen II—III osastoissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

3 §

Kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttäminen ja kieltäminen

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 3 luvun 11 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin tekemän rahoitusvälinettä koskevan kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 3 luvun 11 §:n 5 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä ja rahoitusväline on sisäisen toteuttamisen kohteena, sisäisen toteuttajan on keskeytettävä kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä.

5 §

Kauppapaikan toimeksiannon toteutus

Sen jälkeen, kun toimeksianto on toteutettu asiakkaan lukuun, sijoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava asiakkaalle, missä toimeksianto toteutettiin. Säännönmukaisesti annettavaan tietoihin on sisällyttävä yksityiskohtaiset tiedot toteuttamisen hinnasta, kustannuksista, nopeudesta ja todennäköisyydestä yksittäisten rahoitusvälineiden osalta.

6 §

Hyödykejohdannaisia ja päästöoikeuksia koskevat tiedot

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on 7 §:ssä säädetyn luokittelun mukaisesti julkistettava yleisölle viikoittain tiedot ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten ja päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten kokonaispositioista. Tässä momentissa tarkoitettavat tiedot on lisäksi toimitettava Finanssivalvonnalle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Edellä 1 momentissa luetellut tiedot on julkistettava ja annettava viranomaisille tiedoksi ainoastaan, jos sekä henkilöiden määrä että heidän avoimet positionsa ylittävät Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämisestä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/565 83 artiklassa säädetyt vähimmäiskynnysarvot.

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on toimitettava Finanssivalvonnalle päivittäin täydellinen erittely ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten, päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten positioista, joita kullakin jäsenellä, kaupankäyntiosapuolella, asiakkaalla ja näiden asiakkaalla on kyseisessä kauppapaikassa.

Säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien kaupankäyntiosapuolten ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien asiakkaiden tulee ilmoittaa kauppapaikkaa ylläpitävälle sijoituspalvelun tarjoajalle tai pörssille vähintään päivittäin yksityiskohtaiset tiedot positioista, jotka ovat niiden hallussa kyseisessä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena ole-

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

vien sopimusten kautta, sekä positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka käy kauppaa hyödykejohdannaisilla, päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla kauppapaikan ulkopuolella, on toimitettava sen kauppapaikan, jossa hyödykejohdannaisilla, päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla käydään kauppaa, toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle keskusviranomaiselle päivittäin täydellinen erittely omista hyödykejohdannaispositioistaan, päästöoikeuspositioistaan sekä niiden johdannaisiin ja niitä taloudelliselta kannalta vastaaviin OTC-sopimukseen liittyvistä positioistaan, kuten myös positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

9 luku

Raportointipalvelun tarjoajan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

4 §

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan toiminnan järjestäminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on julkaistava vähintään:

8) soveltuvin osin maininta siitä, että sijoituspalvelun tarjoajassa sijoituspäätöksestä ja liiketoimen toteuttamisesta toteutti tietokonealgoritmi;

5 §

Järjestelyt eturistiriitojen välttämiseksi konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoamisessa

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen. Jos pörssi tai hyväksytyn julkistamisjärjestelyjen tarjoaja tarjoaa myös konsolidoituja kaupankäyntitietoja, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään tietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

7 §

Hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajan toiminnan järjestäminen

Hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla se voi tehokkaasti tarkistaa liiketoimia koskevien ilmoitusten täydellisyyden, todeta sijoituspalvelun tarjoajan aiheuttamat puutteet tai ilmeiset virheet, ilmoittaa virheen tai puutteen ilmetessä sitä

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

koskevat yksityiskohtaiset tiedot sijoituspalvelun tarjoajalle sekä pyytää uudelleen lähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

8 §

Järjestelyt eturistiriitujen välttämiseksi hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoamisessa

Hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen asiakkaidensa kanssa. Jos hyväksytyin ilmoitusjärjestelyn tarjoaja on sijoituspalveluyritys tai pörssi, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään tietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

10 luku

Valvonta, salassapitovelvollisuus ja erityiset toimivaltuudet

3 §

Hyödykejohdannaisia koskevat erityiset toimivaltuudet

Finanssivalvonta asettaa positiolimiitit (*raja-arvot*) hyödykejohdannaisille, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä sekä tällaisia hyödykejohdannaisia taloudelliselta kannalta vastaaville johdannaisille. Finanssivalvonta voi vaatia Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, 5 §:ssä tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muuta henkilöä noudattamaan positiolimiittiä, vähentämään omistustaan tai positiotaan tässä pykälässä tarkoitetuissa rahoitusvälineissä sekä kieltämään näiden hankkimisen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu positiolimiitti asetetaan hyödykejohdannaispositiolla suurimpana sallittuna nettomääräisenä arvona Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä positiolimiittien hyödykejohdannaisiin soveltamista koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/591 määritettyä laskentamenetelmää noudattaen. Finanssivalvonnan on säännöllisesti arvioitava positiolimiittejä sekä tarvittaessa asetettava uusi markkinakehityksen huomioon ottava positiolimiitti.

Mitä tässä pykälässä säädetään positiolimiiteistä, ei sovelleta sellaisiin edellä 2 momentissa mainitussa asetuksessa määritellyn finanssialan ulkopuolisen yhteisön positiioihin tai tällaisen yhteisön lukuun pidettyihin positiioihin, jotka vähentävät kyseisen yhteisön kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tämän pykälän nojalla asetettavia positiolimiittejä ja niiden muutoksia sekä 1 momentin nojalla annettavia määräyksiä ja kieltoja koskevat riittävät tiedot. Jos Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen positiolimiitin asettamisesta tiedon saatuaan edellyttää positiolimiittiä muutettavaksi, Finanssivalvonnan on noudatettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ohjetta, ellei Finanssivalvonta pidä sitä perusteettomana.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

Jos 1 momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa useammassa ETA-valtiossa ja kaupankäynnin määrä Suomessa on suurin, on Finanssivalvonnan määrättävä yhteinen positiolimiitti kyseisen rahoitusvälineen kaupankäynnille. Ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava ja toimittava yhteistyössä niiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joiden toimivaltaan kuuluvilla kauppapaikoilla momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ratkaisee 5 momentissa tarkoitettua yhteisen positiolimiitin asettamisesta johtuvan erimielisyyden toimivaltaisten viranomaisten välillä Euroopan valvontaviranomaisesta (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 1 momentti ja 2 momentin 5 kohta, 5 §:n 35 kohta, 6 §:n 14 kohta, 28 §:n 5 momentti, 28 b §, 32 c §:n 1 momentti, 40 §:n 5 momentti ja 74 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 1 momentti ja 2 momentin 5 kohta laissa 752/2012, 5 §:n 35 kohta laissa / , 6 §:n 14 kohta laissa 170/2014, 28 §:n 5 momentti, 28 b § ja 40 §:n 5 momentti laissa 1071/2017 sekä 32 c §:n 1 momentti laeissa 1442/2016, 352/2017, 1071/2017 ja / , sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1108/2018, 1229/2018 ja / , uusi 36 kohta seuraavasti:

4 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa 2—4 momentissa tarkoitettua yhteisöä, laitosta ja elinkeinonharjoittajaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

5) sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä;

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

35) muuta henkilöä kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, joka on velvollinen noudattamaan arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365, jäljempänä arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetus;

36) sijoituspalvelulain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettua kolmannen maan yritystä, joka tarjoaa palveluita sivuliikettä perustamatta.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

14) *sivuliikkeellä* luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan, maksulaitoksen ja vakuutusyhtiön sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaa sivuliikettä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevaa sivuliikettä sekä ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (298/2010) tarkoitettua ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä;

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoituspalveluita tarjoavassa tai sijoitustoimintaa harjoittavassa toimilupavalvottavassa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti rikkonut markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 14 tai 15 artiklan säännöksiä tai

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

toistuvasti ja vakavasti rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

28 b §

Määräaikainen kieltö toimia kaupankäyntiosapuolena tai asiakkaana

Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää sijoituspalveluita tarjoavaa tai sijoitustoimintaa harjoittavaa toimilupavalvottavaa tai ulkomaista sivuliikettä toimimasta kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettuna kaupankäyntiosapuolena tai 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitetun organisoidun kaupankäyntijärjestelmän asiakkaana, jos tämä on rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, raportointipalvelun tarjoajassa, raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, **sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä**, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettua kiellosta huolimatta; tai

3) 1 kohdassa mainituissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan saavuttanut tai ylittänyt omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen tai kohdeyhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka rikkoo tai laiminlyö tämän lain 18 §:n 1 momentin, 19 §:n 1 tai 3 momentin taikka 23 tai 24 §:n säännöksiä Finanssivalvonnan tietojensaanti- tai tarkastusoikeudesta edellä 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen säännösten valvonta- tai tarkastustehtävän hoitamisen yhteydessä. Seuraamusmaksua ei kuitenkaan saa määrätä luonnolliselle henkilölle kyseisten tämän lain säännösten rikkomisesta, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

74 §

Maksujen täytäntöönpano

Tämän lain perusteella maksettavaksi tuomittu uhkasakko ja tämän lain nojalla määrätty toimenpidemaksu korkoineen saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

arvopaperimarkkinalain ~~11 luvun 31 §:n ja 17 luvun 1 a §:n~~ muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7 luvun 8 §:n 3 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1195/2015, sekä
lisätään lain 11 luvun 31 §:ään uusi 2 momentti ja 17 luvun 1 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1278/2015, uusi 2 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

7 luku

Säännöllinen tiedonantovelvollisuus

8 §

Tilintarkastuskertomus ja sen julkistaminen

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus välittömästi, jos tilintarkastaja:

2) esittää suorittamansa tilintarkastuksen perusteella tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 5 momentissa tarkoitetun huomautuksen; tai

11 luku

Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus

31 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 23 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 24 §:n 3 momentissa tarkoitetuista erityisistä syistä sekä perusteista, joilla tarjousvastikkeen vähimmäismäärä määritetään näissä tilanteissa.

17 luku

Valvontavaltuudet

1 a §

Äänioikeuden käytön kieltäminen

Finanssivalvonta voi painavasta syystä kieltää sitä, joka rikkoo 11 luvun 19, 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitettuja pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvollisuuksia, käyttämästä äänioikeutta kohdeyhtiön osakkeilla ja olemasta edustettuna kohdeyhtiön yhtiökokouksessa. Finanssivalvonta voi painavasta syystä ulottaa kiellon koskemaan myös osakkeenomistajia, joiden osakkeet luetaan 11 luvun 20 §:n nojalla edellä tarkoitetun henkilön ääniosuuteen. Kielto on voimassa kunnes sanottu velvollisuus on täytetty, jollei Finanssivalvonta erityisen painavasta syystä pidennä kieltä mää-

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

rääjäksi, kuitenkin enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräämistään kiellosta ja sen lakkaamisesta Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, ilmoitettava viipymättä kohdeyhtiölle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 17 luvun 1 a §:n 2 momenttia sovelletaan pakollisiin ostotarjouksiin, joissa tarjousvelvollisuusraja on ylitetty lain voimaantulon jälkeen.

5.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 3 §:n ja 7 luvun 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 3 luvun 3 §:n 2 kohta ja 7 luvun 11 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 luvun 3 §:n 2 kohta laissa 1078/2017, seuraavasti:

3 luku

Vaihtoehtorahastojen hoitajana toimiminen

3 §

Liitännäispalvelut

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja saa, myönnetyn toimiluvan mukaisesti, lisäksi tarjota liitännäispalveluna:

2) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuuksien osalta;

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

7 luku

Toiminnan järjestäminen

11 §

Salassapitovelvollisuus

Vaihtoehtorahastojen hoitaja, vaihtoehtorahasto taikka tämän lain mukainen säilytysyhteisö tai erityinen säilytysyhteisö on oikeutettu lisäksi antamaan 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjälle, samoin kuin ETA-valtiossa toimivalle pörssiin, monenkeskiseen kaupankäynnin järjestäjään ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjään rinnastettavalle yhteisölle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 12 kohdan e alakohta ja 2 momentin 2 kohdan b alakohta.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnan annetun lain (610/2014) 5 luvun 1 §:n 3 momentti, sellaisena
kuin se on laissa 1073/2017, sekä
lisätään 17 lukuun uusi 1 a § seuraavasti:

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

1 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako tai harjoittaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja tai sijoitustoimintaa. Talletuspankin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen päätös sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetun sijoituspalvelun tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen aloittamisesta sekä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetun oheispalvelun tarjoamisen aloittamisesta sekä selvitys siitä, miten kyseisiin palveluihin tai sijoitustoimintaan liittyvistä sijoituspalvelulain toiminnan järjestämis- ja menettelytapavaatimuksista sekä asiakkaansuojasta huolehditaan. Talletuspankin on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään luopua ilmoitetun sijoitus- tai oheispalvelun tai sijoitustoiminnan tarjoamisesta tai harjoittamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tarpeelliset selvitykset siitä, miten asiakkaansuojasta huolehditaan palveluntarjonnan tai sijoitustoiminnan harjoittamisen lopettamisen yhteydessä.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

1 a §

Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta

Kolmannen maan luottolaitos voi sijoituspalvelulain 5 luvun 7 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyin edellytyksin tarjota Suomessa sivuliikettä perustamatta sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 1 momentin 12 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1052/2018, sekä
lisätään 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014, 671/2015, 451/2016, 470/2017, 1107/2017 ja 1052/2018, uusi 13 kohta seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetyssä järjestyksessä pannaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

~~11) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 8 luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;~~

12) luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95746/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) 83 artiklassa tarkoitettu hallinnollinen seuraamusmaksu;

13) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 luvun 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan uusi lakiehdotus

9.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 1 kohta ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 255/2013 ja 6 §:n 1 momentti laissa 1111/2018, seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:
1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu valvottava, 5 momentissa tarkoitettu ulkomaisen valvottavan sivuliike, 6 momentissa tarkoitettu eläkerahasto ja eläkelaitos sekä 5 §:n 36 kohdassa tarkoitettu kolmannen maan yritys, joka tarjoaa palveluja sivuliikettä perustamatta;

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	278 200
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1199/2014) tarkoitettu vanha talletussuojarahasto	12 840
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahasto	2 140
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava oikeushenkilö	1 070
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjoava luonnollinen henkilö	214
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 070
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 140
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytysyhteisö	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytysyhteisö	3 210
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytysyhteisö	5 350
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu erityinen säilytysyhteisö	2 140
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 420
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettujen ryhmittymän omistusyhteisö	10 700
pörssin ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisö	10 700
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 070
vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari ja sivutoiminen vakuutusmeklari	1 070 ja 193 euron korotus jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 420
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	160 500
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 840
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	16 585 ja 17 120 euron korotus, jos osakkeelle on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitettut likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	13 375
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	11 235 ja 11 770 euron korotus, jos osakkeelle on kaupankäynnistä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitettut likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 210
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 280
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 070
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröity suomalainen luotonvälittäjä, joka ei toimi minkään luotonantajan asiamiehenä	1 200

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

Eläketurvakeskus	10 700
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 070
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	19 260
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettujen ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 070
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 070
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 070
vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusedustaja ja sivutoiminen vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	321
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 700
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen luotonvälittäjä, jolla on Suomessa sivuliike	400
joukkorahoituslaissa tarkoitettu joukkorahoituksen välittäjä	2 140
joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettu rekisteröity edustaja	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja	10 700
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 32 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	3 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 4 momentin 10 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	5 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 13 kohdassa tarkoitettu arvopaperistamisen tarkastaja	5 000
sijoituspalvelulain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettu kolmannen maan yritys, joka tarjoaa palveluja sivuliikettä perustamatta	3 210

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 5.2.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Martti Mölsä sin
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Harry Harkimo liik
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Joakim Strand r
varajäsen Lasse Hautala kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller